

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

De Baptismo Et Confirmatione - Dvobus Libris Explicata

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XIII. Quòd Baptismus verè tollat peccatum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53934)

CAPVT XIII.

Quòd Baptismus verè tollat peccatum.

QUOD igitur attinet ad PRIMAM quæstionem, sive hæresis antiquissima Origenistarum, peccatum tolli per Baptismum, sed solum tegi: tolli autem peccata tandem per mortem. Ita habet Proculus quidam Origenista apud Epiphanium hæres. 64. vbi etiam ponit refutationem huius hæresis ex libro S. Methodij Martyris de resurrectione. Similem hæresim postea excitarunt Messaliani, teste Theodoro lib. 5. de fabulis hæreticorum. Item rursus alij quidam tempore S. Gregorij, vt ipse testatur lib. 9. epist. 39. ad Theoctistam Patritiam.

Hoc nostro seculo idem docent omnes Luherani. Nam Lutherus ipse artic. 2. exiis, quos anno XX, Leo X. damnauit sic ait: *In puero post Baptismum negare remanens esse peccatum, est Paulum, & Christum simul conculcare.* Deinde assert. eiusdem articuli: *Aliud est, inquit, omnia peccata remitti, aliud omnia tolli; Baptismus omnia remittit, nullum penitus tollit, sed incipit tollere.* Similia habet Ioannes Caluinus in Antidoto Concilij Tridentini, sess. 5. vbi recitat decretum de peccato originis: *Manet, inquit, vere peccatum in nobis, neque per Baptismum statim vno die extinguitur, sed quia deletur reatus, imputatione nullum est.* Idem habet lib. 4. Institut. cap. 15. §. 10. & 11. Idem etiam Philippus in Apologia 2. artic. Confessionis Augustanæ. Vbi NOTANDUM est insigne mendacium. Sic enim Philippus: *Augustinus ait Peccatum in Baptismo remittitur, non vt non sit, sed vt non imputetur.* Atque hoc idem dixerat Lutherus in assert. 2. & Ioannes Roffensis, conuincit eum mendacij, ostendens Augustinum non hoc dicere. Editus est autem liber Roffensis anno M. D. XXIII. & tamen Philippus anno M. D. XXX. iterum idem mendacium protulit. Præterea testatur Cochleus in discussione Confessionis Augustanæ, artic. 2. ipsum Philippum ab Eckio conuictum, & confessum esse, locum Augustini malè esse citatum: & tamen idem mendacium toties detectum, & confutatum, iterum scripserunt in libro Concordiæ Latino, pag. 59. edito anno M. D. LXXX. & semper repetunt eum

cum Apologiam illam imprimunt. Denique Martinus Kemnitius in Exam. 5. sess. Concilij Tridentini pag. 430. & seq. idem defendit, quamvis magis cautè. Fatetur enim primò remitti in Baptismo omnia peccata, quin etiam tolli, ac deleri, & solum restare reliquias quasdam peccati originalis. Deinde tamen addit illas reliquias esse quiddam, quod malum sit, & malum culpæ, & secundum Scripturas peccatum dicatur, & quod hominem damnare posset, si Deus imputare illud vellet. Quod est dicere; Peccatum in Baptismo remitti, non quia tollitur, sed quia non imputatur.

Contra hunc errorem gravissimum, & perniciosissimum statuit Concilium Tridentinum, sess. 5. decretum, quo affirmat per Baptismum tolli re ipsa id omne, quod habet in homine rationem peccati.

Et autem hic OBSERVANDUM, fundamentum aduersariorum non esse aliud, nisi quia putant ipsam concupiscentiam, quam certum est manere etiam in baptizatis, usque ad mortem esse verè, & propriè peccatum, licet ei non consentiamus, sed repugnemus. Quæ quidem quæstio non est huius loci, sed tractari solet, & a nobis tractata est in disputatione de peccato origenis. Et quia ita coniuncta est illa cum ista, ut vna explicata, etiam altera terminetur; potuisset fortasse hoc loco ista quæstio præteriri: tamen quia alia sunt argumenta, quibus probatur Baptismum tollere omnia peccata; & alia, quibus probatur concupiscentiam non esse peccatum, nisi improprie, idèd visum est hic tractare propositam quæstionem, licet, ut dixi, ex definitione vnius consequatur etiam alterius definitio.

PRIMO igitur probatur ex Scripturis, Baptismo re ipsa tolli omnia peccata, ita ut non solum non imputetur, sed nec sit, quod imputari possit ad culpam. Et quia Scripturarum testimonia plurima sunt, reducam ea ad aliquot capita.

PRIMUM est eorum, quæ habent vocabula mundandi, lauandi, tollendi, delendi, auferendi, & similia, quæ in primis pugnant cum modo loquendi aduersariorum, ac præsertim Lutheri; & præterea non possunt nisi ineptissime exponi per non imputari. Non enim dicitur rectè quis tollere ab alio ignorantiam, vel malitiam, quia ignoscit illi, quod aliquid ignoranter, aut malitiosè fecerit. Loca hæc sunt, Psal. 50. Dele iniquitatem,

ratem. Amplius laua me. Michea 7. *Auferis iniquitatem*
 Ioan. 1. *Ecce agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi.* Ephes.
Mundans eam lauacro. Kemnitius in Examine pag. 501 re-
 spondet, Paulum non dixisse, *Mundauit*, sed, *Mundans*, quia
 quotidie ea mundat, donec exhibeat eam in die iudicij glo-
 riosam. At non considerauit Kemnitius illud, quod sequitur:
Lauacro aqua in verbo uite. Mundatio enim per lauacrum
 aqua, id est, per Baptismum non fit quotidie, nisi in diebus
 hominibus, qui veniunt ad Baptismum. Solum enim bap-
 tur quisque semel, & tum mundatur, & efficitur sine macula
 & ruga, quamuis Christus id quotidie faciat in diuersis, in
 die iudicij totum corpus suum, id est, omnes electos exhibeat
 sine macula, & ruga.

SECUNDUM caput est eorum locorum, qui dicunt tolli
 maculas, aut inquinamenta, aut iniquitates. Nam secundum
 aduersarios non tollitur per Baptismum peccatum, nisi quod
 reatum, id est, quoad obligationem ad poenam; manet enim
 ream volunt ipsam peccati foeditatem, quae erat causa illius
 reatus. Voces autem: *Maculae, inquinamenti, iniquitates,* &c.
 similia, non significant reatum, id est, obligationem illam, quae
 potest tolli per non imputationem, sed significant ipsam fo-
 ditatem, quam illi manere volunt. Cant. 4. *Tota pulchra est*
amica mea, & macula non est in te. Similis locus est Euan-
 gelij, Ioan. 13. *Qui lotus est, non indiget, nisi, ut pedes lauetur;*
sed est mundus totus. Ponderat hunc locum Gregorius lib. 1.
 epist. 39. Non enim vere potest dici mundus totus, in quo
 quid relinquitur, quod maculae rationem habeat. Ezech. 36.
Effundam super vos aquam mundam, & mundabimini ab
omnibus inquinamentis vestris. Ephes. 1. *Elegit nos, ut esse-*
mus sancti, & immaculati. Coloss. 1. *Reconciliauit vos in*
corpore carnis eius per mortem, exhibere vos sanctos, & im-
maculatos, & irreprehensibiles. Vbi vides, non solum non
 habere maculam, sed nec aliquid, unde reprehendi possint.
 Quod intelligitur quantum attinet ad ipsam iustificationem
 à Deo acceptam; nam postea bene possunt homines labi, &
 facere digna reprehensione. Ex quo tollitur euasio Kemnitij,
 qui respondet, pag. 496. & seq. obiciendo alia loca, ubi iube-
 mur emundari ab omni inquinamento carnis, & spiritus, 2.
 Corinth. 7. & exuere veterem hominem, & induere nouum.
 Ephes.

Ephes. 4. & Coloss. 3. Sed hæc & similia intelliguntur, vel de peccatis, quæ postea fiunt, vel de mortificatione sensuum, & inclinationum, quæ ad malum prouocant, licet formaliter peccata non sint.

TERTIVM caput est ex figuris Baptismi. Nam multiplex figura præcessit. VNA, in Circumcisione, Col. 2. ALTERA, in mari rubro, 1. Corinth. 10. TERTIA, in Iordane sanante lepram, 4. Reg. 5. QUARTA, in suffocatione porcorum, Matt. 8. quam allegat Nazianzenus orat. in sanctum lauacrum. QUINTA, in probatica piscina, Ioan. 5. SEXTA, in lotionem, & curationem cæci nati, Ioan. 9. quam explicat Augustinus, tract. 44. in Ioan. At in Circumcisione verè, non autem per solam imputationem abscindebatur caro. In mari rubro, verè, & propriè suffocati sunt Ægyptij, quibus antè Hebræi teruebant. Quare S. GREGORIUS lib. 9. epist. 39. hunc locum tractans: *Qui, inquit, dicit, peccata in Baptismate, non funditus dimitti, dicat in mari rubro Ægyptios non veraciter mortuos.* Idem quoque de aliis dicendum est.

QUARTVM caput continet ea loca, quæ comparant mundationem iustificationis rebus verè, & propriè mundis. Psal. 50. *Lauabis me, et super niuem dealbabor.* Isaia 1. *Si fuerint peccata vestra, ut coccinum, sicut nix dealbabitur: et si fuerint rubra, ut vermiculus, sicut lana alba erunt.* Isaia 44. *Deleui ut nubem iniquitates tuas; et quasi nebulam peccata.* At certè cum solaris radius dissoluit nebulas calore suo, ita eas euanescere facit, ut nihil remaneat tenebrarum, sed cælum verè serenum appareat.

QVINTVM continet similitudinem peccati originalis, Rom. 5. *Sicut per vnus inobedientiam peccatores constituti sunt multi, ita per vnus obedientiam iusti constituentur multi.* At illi verè constituuntur peccatores, & verè iustitiam amittunt, non sola imputatione. Ioan. 3. *Quod natum est ex carne, caro est; quod natum est ex spiritu, spiritus est.* Illi verè sunt carnales; igitur isti verè spirituales. Confirmatur ex illo, 1. Corinth. 5. *Sicut in Adam omnes moriuntur; ita in Christo omnes uiuificabuntur.* Hic locus intelligitur de vera morte, & vera resurrectione; igitur etiam loca supra citata de vero peccato, & vera iustificatione.

SEXTVM continet similitudinem mortis Christi, Rom. 6.

Consepulti sumus cum Christo per Baptismum morte. Eri-
dem: Si mortui sumus, quomodo vivimus in illo? Idem repe-
titur, Colos. 2. de quo loco AVGVSTINVS in Enchirid. cap.
52 sic loquitur: *Quemadmodum in illo vera mors facta est,
sic in nobis vera remissio peccatorum: & quemadmodum in
illo vera resurrectio, ita in nobis vera iustificatio.* In Chri-
sti mors, & resurrectio vera fuerunt omnibus modis, in ex-
tem vera, quoad aliquid, & quoad aliud falsa; igitur & re-
missio peccati vera mors est peccati, non quoad reatum tan-
tum, sed quoad omnia, quæ peccati rationem habent.

SEPTIMUM continet ea, quæ docent, Baptismo nos rena-
sci. Ioan. 3. *Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu sancto.*
Tit. 3. *Saluos nos fecit per lauacrum regenerationis.* Colos.
2. *Cum essemus mortui propter delicta, cõiuificauit nos Chri-
sto.* 1 Pet. 2. *Quasi modo geniti infantes.* At certe noua illa
generatio, & vita requirit veram mortem peccatorum, & ve-
ram mutationem internam, non autem solam imputatio-
nem. Quomodo enim verè sumus viuificati, & regenerati, si
huc mors in nobis manet?

OCTAVVM continet ea, quæ docent, non posse simul ha-
bitare lucem, & tenebras; peccatum & iustitiam. 1 Corinth.
*Non potestis mensæ Domini participes esse, & mensæ Demo-
norum.* 2 Corinth. 6. *Quæ societas lucis ad tenebras? quæ
participatio iustitiæ cum iniquitate? quæ conuentio Christi
Belial? qui autem consensus templi Domini cum idolo? Vt
enim estis templum Dei viuus.* At aduersarij volunt simul
Diabolum in nobis habitare per peccatum, quod verè semper
est in nobis, & Christum per iustificationem. Respondet Tertu-
llianus, pag. 501. Paulum docere non posse esse peccatum mor-
tale simul cum iustitia fidei: Papistas autem perperam hæc
loca intelligere, qui inde deducunt non posse simul consiste-
re vetustatem, & nouitatem; carnem, & spiritum. At in vtro-
que fallitur. Nam cum fatetur non posse esse peccatum mor-
tale cum iustitia fidei, id intelligit de mortali, non secundum
naturam suam, sed ex misericordia Dei non imputante. Vult
enim cum Magistro suo Lutero semper esse in nobis pecca-
tum dignum ex se morte eterna, sed in credentibus fieri remia-
le, quia Deus non imputat. At hoc ipsum est contra Paulum.
Quia si verè est in nobis post Baptismum peccatum natura
sua

sua mortale; ergo est in nobis iniquitas; ergo tenebræ; ergo Belial: ergo est conuentio luci ad tenebras, iustitiæ ad iniquitatem, Christo ad Belial; non enim iniquitas desinit esse iniquitas, quia non ponitur, vt notum est. Porro Catholici non negant esse in homine vetustatem carnis, & nouitatem spiritus, cum fateantur esse in nobis concupiscentiam, quæ est lex membrorum pugnans cum lege mentis, ad Rom. 7, sed eam negant esse peccatum, nisi quando libera voluntate eius desideris consentimus.

NONVM caput continet ea loca, quæ docent, Deo odio esse peccata. Psal. 5. *Odisti omnes, qui operantur iniquitatem.* Psal. 44. *Dilexisti iustitiam, & odisti iniquitatem.* Sap. 14. *Odio est Deus impius, & impietas eius.* Ex his enim locis efficitur, vt aut Deus in iustificatione penitus tollat peccata, ita vt nihil sit, quod odio habere possit; aut certè nihil omninò remittat, ne obligationem quidem ad pœnam. Si enim peccatum maneret, Deus illud odisset; si odisset, punire vellet; si punire vellet, non ignosceret. Itaque dicere Deum non imputare peccata, quæ verè manent, atque ea nolle punire, est manifesta contradictio secundum Scripturas sanctas, quæ Deum hostem, & vindicem peccatorum seuerissimum vbique describunt.

Argumenta aduersariorum non aliud probant, nisi concupiscentiam esse verè peccatum, licet ei nõ consentiamus. Quæ omnia soluta sunt à nobis in disputatione de peccato originis.

CAPVT XIV.

Quod Baptismus non faciat homines impeccabiles.

NUNC ad effectus Baptismi, quos aduersarij confingunt, veniamus. Et quoniam ea ferè omnia, quæ hic dicenda essent, ad alia loca propriè spectant, & hic solùm tractantur propter canones Concilij Tridentini de Baptismo; solùm breuissimè rem attingemus, tot propositionibus constitutis, quot sunt Concilij canones.

ATQVE

f 3

Sit